

Projekt

z dnia 15 grudnia 2014 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W BIERUNIU**

z dnia ..... 2014 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U z 2013r., poz. 594 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.), oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U z 2012r., poz. 124 z późn. zm.), na wniosek Burmistrza Miasta Bierunia

**RADA MIEJSKA W BIERUNIU
uchwala:**

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązać Burmistrza Miasta Bierunia do złożenia Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji Programu do dnia 31 marca 2016 r.

§ 3. Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Bierunia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 01.01.2015 r.

Załącznik do Uchwały Nr .....

Rady Miejskiej w Bieruniu

z dnia.....2014 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2015**

BIERUŃ 2014r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

I. WPROWADZENIE

Podstawę prawną do prowadzenia działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowią:

- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 1356 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 124 z późn. zm.).

które określają najważniejsze kategorie zadań do realizacji przez samorządy gminne. Jest on skierowany do wszystkich grup społecznych dotkniętych problemami uzależnień, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015, wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców Gminy Bieruń związanych z problemami uzależnień, obejmuje możliwie szerokie spektrum działań, począwszy od działań terapeutycznych poprzez profilaktyczne, aż do działań zmierzających do kształtowania i utrwalania pozytywnych postaw i wartości zarówno dorosłych osób, dzieci i młodzieży. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta Bierunia na rok 2015 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie innych substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Alkoholizm i narkomania w dzisiejszych czasach, stały się trudnymi problemami społecznymi, które stanowią obecnie duże wyzwanie cywilizacyjne, o szerokim zasięgu. Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia. W związku z tym w profilaktyce tych zachowań zasadnym jest tworzenie programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki) oraz łączenie różnorodnych działań podejmowanych wobec tej populacji. Warto jednak podkreślić, że alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży, a piwo najczęściej spożywanym napojem alkoholowym (jak wynika z badań Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Przy planowaniu programów

profilaktycznych należy zatem zwracać uwagę, aby nie koncentrowały się one wyłącznie na osłabieniu czynników ryzyka, lecz również na wspieraniu głównych czynników chroniących (zwłaszcza kształtowaniu silnej więzi rodzinnej, rozwijaniu zainteresowania nauką szkolną, wzmacnianiu gotowości do respektowania norm i wartości). Ze względu na różne miejsca, w których prowadzi się działania profilaktyczne, należy wymienić podstawowe środowiska oddziaływań profilaktycznych: szkoła, rodzina, społeczność lokalna.

Skuteczna profilaktyka powinna oddziaływać na wszystkie trzy środowiska. W praktyce jednak najbardziej dostępnym środowiskiem jest szkoła. Znacznie trudniej dotrzeć z profilaktyką do rodziny. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż rodziców można jedynie inspirować, zachęcać do działań profilaktycznych, jednak tylko od nich zależy, czy skorzystają z zachęty i wsparcia. Trzecim obszarem oddziaływań profilaktycznych jest społeczność lokalna, czyli najbliższe otoczenie dzieci i młodzieży. Należy pamiętać o tym, iż najlepszy nawet program profilaktyczny prowadzony w szkole może przynieść dużo mniejsze efekty, gdy nie towarzyszą mu inne działania np.: zmierzające do ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim poprzez skuteczną i konsekwentną kontrolę punktów sprzedaży.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz przy wykorzystaniu zasobów służących rozwiązywaniu problemów, które są wynikiem uzależnień. Cały szereg zadań ujętych w programie stanowi kontynuację zadań z lat poprzednich. Rozwiązywanie problemów uzależnień wymaga bowiem podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane działania muszą mieć charakter długofalowy i muszą być konsekwentnie i systematycznie wdrażane, stąd chcąc zapewnić skuteczność podejmowanych działań, zadania ujęte w programie na 2015 rok nie mogą odbiegać istotnie w swej treści i formie od tych, realizowanych w latach poprzednich.

II. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Celem głównym programu jest ograniczanie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych wynikających z uzależnień, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Bierunia oraz oddziaływania terapeutyczne i profilaktyczne.
2. Cele szczegółowe programu:

- a) ograniczanie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji,
- b) rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
- c) wzrost społecznej świadomości związanej z tematyką uzależnień i przemocy,
- d) integracja społeczna osób uzależnionych,
- e) doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami związanymi z realizacją programu.

III. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Udzielanie rodzinom, w których wstępują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej, prawnej, a także ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja zadania będzie się odbywać poprzez:

1. Prowadzenie oraz doposażenie Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień (GCPU) przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bieruniu dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków oraz osób dotkniętych przemocą i ich rodzin.

Zadania Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień:

- a) prowadzenie poradnictwa, edukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej indywidualnej i grupowej,
- b) podejmowanie działań mających na celu motywowanie osób do podejmowania leczenia odwykowego,
- c) zapewnienie dostępu do pomocy prawnej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin, w szczególności w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie,
- d) upowszechnianie wiedzy na temat procedury „Niebieska Karta” i infolinii „Niebieska Linia”,

- e) udzielanie informacji dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób doświadczających przemocy i ich rodzin na temat placówek pomocowych działających w obszarze problemów uzależnień i przemocy,
- f) współpraca z placówkami leczenia odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

2. Prowadzenie oraz doposażenie świetlic wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym w Bieruniu realizujących programy profilaktyczne dla dzieci i rodziców.

Świetlice realizują w szczególności następujące zadania:

- a) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży,
- b) prowadzenie dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach prowadzonych w świetlicach poprzez finansowanie m.in. posiłku, wigilii, paczek świątecznych itp.,
- c) finansowanie obozów, kolonii, półkolonii oraz innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży ze świetlic,
- d) finansowanie i wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do dzieci i młodzieży, polegających na organizowaniu zajęć o charakterze rekreacyjnym, sportowym, kulturalnym itp.,
- e) tworzenie możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych uzależnieniami m.in. poprzez zakup materiałów, sprzętów itp.,
- f) inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej m.in. poprzez wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu,
- g) finansowanie zajęć dla rodziców mających na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych i poprawę umiejętności w zakresie kształtowania odpowiednich postaw normatywnych związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych,
- h) promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży m.in. poprzez tworzenie klubów młodzieżowych przy istniejących świetlicach wsparcia dziennego.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych.

Realizacja zadania będzie się odbywać poprzez:

- a) wspieranie szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych w rozwijaniu działań profilaktycznych m.in. poprzez finansowanie programów profilaktycznych, rozwoju osobowości i działań twórczych dla dzieci i młodzieży,
- b) prowadzenie edukacji publicznej poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszur, współpracę z mediami,
- c) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjno – społecznych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- d) zakup materiałów: dydaktycznych, edukacyjnych, promocyjnych, profilaktycznych, literatury i prasy specjalistycznej,
- e) finansowanie imprez, kampanii, konkursów i przedsięwzięć bez alkoholu, narkotyków i innych używek oraz przemocy,
- f) organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji podnoszących kwalifikacje zawodowe z zakresu profilaktyki narkomanii, alkoholizmu oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności dla: pracowników szkół, świetlic, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu, Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Bieruniu oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu.

3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez wspieranie działań mających na celu wspomaganie procesu powrotu do zdrowia osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2014r. poz. 1118 z późn. zm.) zadanie to będzie realizowane przez organizacje pozarządowe i instytucje, które wybrane zostaną w ramach otwartego konkursu ofert na 2015 rok.

**IV. POSTĘPOWANIE ZWIĄZANE Z ZOBOWIĄZANIEM DO LECZENIA
ODWYKOWEGO**

1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- rozpatrywanie wniosków o leczenie odwykowe,
- kierowanie na badania przez biegłych (psychologa, psychiatrę) osób, które nie zgadzają się dobrowolnie poddać leczeniu odwykowemu,
- finansowanie sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia oraz przeprowadzanych wywiadów środowiskowych na potrzeby Komisji,
- opiniowanie wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych, wydawanie postanowień,
- kierowanie wniosków do Sądu w celu orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na terenie Gminy Bieruń, na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza,
- rozwijanie współpracy służb i instytucji zajmujących się problemami rodzin, w których występuje problem uzależnień i przemocy.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu:

Za wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w następujący sposób:

- przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
240 zł brutto za posiedzenie,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
220 zł brutto za posiedzenie.

V. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Za Realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii odpowiada **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu**.

Partnerzy programu:

- Placówki służby zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach,
- Gminne Centrum Profilaktyki Uzależnień w Bieruniu,
- Bieruńskie Stowarzyszenie Trzeźwości „Klub Dromader”,
- Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu,
- Straż Miejska w Bieruniu,
- Sąd Rejonowy w Tychach,
- Prokuratura Rejonowa w Tychach,
- szkoły,
- ośrodki wsparcia,
- organizacje pozarządowe,
- kościoły,
- media,
- społeczność lokalna.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy 2015 w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy Bieruń, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być pozyskane środki zewnętrzne.

VII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Do oceny stopnia zrealizowania działań w ramach programu zostaną wykorzystane następujące wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób korzystających z pomocy GCPU w Bieruniu,
- liczba udzielonych porad,
- ilość zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
- liczba osób zgłoszonych do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- liczba przeprowadzonych kontroli punktów obrotu napojami alkoholowymi i jej wyniki.

UZASADNIENIE

Przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wynika z ustaw:

- z art. 4¹ ust. 2 Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.),
- art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 124 z późn. zm).

Ustawy mówią jednoznacznie, że do zadań własnych Gminy należy opracowanie w/w programu i przedłożenie Radzie Miejskiej celem uchwalenia. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.